

תוכנית לימודים (סילבוס) לקורס מנהלי חופים 2026

ש"א	פירוט	נושא ההכשרה
24	<p>חובה חקוקה</p> <p>חוקים</p> <ul style="list-style-type: none"> • חוק הסדרת מקומות רחצה. • צו הסדרת מקומות רחצה (סדרים ואיסורים במקומות רחצה מוכרזים) תשע"ו – 2016 • חוק שמירת הסביבה החופית, התשס"ד-2004; • חוק לאיסור נהיגה ברכב בחוף הים, התשנ"ז-1997; • חוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984; • פקודת מניעת זיהום מי-ים בשמן [נוסח חדש], התש"ם-1980; • חוק מניעת זיהום הים (הטלת פסולת), התשמ"ג-1983; חוק מניעת זיהום הים ממקורות יבשתיים, התשמ"ח-1988; • חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 וחקיקת המשנה שהותקנה מכוחם, הנוגעת לחופי רחצה; <p>נהלים רגולטוריים להסדרת רחצה בחופים</p> <p>פסיקת בתי משפט</p>	<p>הוראות כל דין לניהול חופי רחצה</p>
8	<ul style="list-style-type: none"> • תפקיד מנהל החופים. • הערכות לפתיחת עונת רחצה וסיום עונת רחצה. • מלאי הציוד והמיתקנים במקום רחצה מוכרז • כללי התנהגות וזהירות בחופים. • שיתופי פעולה עם גורמים עירוניים וחוף-עירוניים. • מקורות הכנסה וניהול תקציב החופים. • ניהול עבודת הצוות כגון עבודה מול צוות המצילים. • פיקוח על החופים. עבודה עם ציבור. תפקוד במצבי לחץ. • הסברה וחינוך. • קיום אירועים פרטיים ומסחריים בחופי הים. 	<p>הדגשים וסוגיות בניהול של מנהל חופים</p>

ש"א	פירוט	נושא ההכשרה
4	<p>מערך הצלה וליווי מצילים</p> <ul style="list-style-type: none"> • מבנה צוות מצילים • מיקום תחנות הצלה • תקשורת פנימית (קשר/כריזה) <p>ניהול אירועי טביעה:</p> <ul style="list-style-type: none"> • תגובה ראשונית • עבודה עם מד"א, השיטו הימי וכיו"ב <p>תרגולים ותרחישי קיצון</p>	
6	<p>סדנה תיאוריות ניהוליות</p> <ul style="list-style-type: none"> • עיצוב תפיסה ניהולית • קבלת החלטות • סמכות כוח והשפעה • מוטיבציה והפעלת עובדים • תיאום ובקרה של מערכת רבת-גורמים • ניהול תקציב • ניהול עבודת צוות • עבודה עם ציבור • תפקוד במצבי לחץ 	
8	<p>גאומורפולוגיה, מטאורולוגיה, אוקינוגרפיה של חופים</p> <ul style="list-style-type: none"> • רצועות מורפולוגיות חופיות לרבות סלעים ושרטונים. • תופעות גאות ושפל. • מערכת הרוחות, הגלים והזרמים. • זרם הפריצה. • השפעת מבנים מלאכותיים על חופי הים בישראל. 	תנאי הים והחופים
4	<ul style="list-style-type: none"> • המקורות החוקיים לשמירת הסביבה הימית - חוק שמירת הסביבה החופית וכיו"ב. • תפקידי ופעולות האגף לשמירת הסביבה חופית והימית - חינוך והסברה כגון פרויקט חוף נקי, פיקוח ואכיפה למניעת זיהום החוף והים. סוגיות מיוחדות כגון הבניה בחופי הים. 	שמירת הסביבה הימית והחופית

ש"א	פירוט	נושא ההכשרה
	<ul style="list-style-type: none"> הוועדה לשמירת הסביבה החופית (ולחוף) מטרת ותפקידי הוועדה. אופן פעולת הוועדה. הטיפול בתוכניות שיש בהן עבירות בניה. אירועים בחוף הים – מדיניות והנחיות הוועדה. סוגיות והדגשים שונים. 	
4	<ul style="list-style-type: none"> סטטוטוריקה - הבסיס החוקי לתנאי תברואה נאותים בחופים על בסיס חוק וצו הסדרת מקומות. הנחיות המשרד הבריאות - למתקני תברואה בחופים המוכרזים. זיהום ים וחופים - מקורות הזיהום והסכנות לבריאות הציבור עקב זיהום. תקן איכות מים - תקן למדדי איכות מי ים בחופים. דיגום המים בחופים - אופן דיגום חופי הרחצה ומשמעות התוצאות שלהם מבחינת בריאות הציבור. ממשקי עבודה - של משרד הבריאות עם משרד הפנים והרשויות המקומיות בהקשר לבריאות הציבור. נוהל לסגירת ופתיחת חופי רחצה מוכרזים מטעמי תנאי תברואה נאותים לבריאות הציבור 	בריאות והסביבה, חופי רחצה, הציבור ותברואת
4	<p>יסודות הבטיחות</p> <p>היבטים סטטוטוריים בבטיחות כללית וגהות תעסוקתית. הגדרות ומושגי בטיחות וגיהות - כגון הבדל בין סיכון למפגע, מהי גיהות תעסוקתית.</p>	בטיחות בממשקים - ציבור
4	<p>זיהוי סיכונים והערכת סיכונים בחוף רחצה</p> <p>שיטות עבודה:</p> <ul style="list-style-type: none"> HIRA / ISO 31000 נוהל הערכת סיכונים לחופי רחצה - משרד הפנים סוגי וגורמי סיכונים רלוונטיים בחופי הים – המים ובחוף. <p>סוגי סיכונים:</p> <ul style="list-style-type: none"> זרמים מסוכנים (Rip currents) שיפועים ושינויי עומק פתאומיים 	

ש"א	פירוט	נושא ההכשרה
	<ul style="list-style-type: none"> • קרקעית לא יציבה / בוץ • סלעים, שוברים ומבנים ימיים • טביעה • היעדרות אדם • זיהום ים • אירוע ביטחוני <p>ניתוח תרחישים:</p> <ul style="list-style-type: none"> • עומס קהל • תנאי מזג אוויר קיצוניים • פעילות כלי שיט <p>מצבי חירום וניהול אירועים</p> <p>בניית נוהל חירום</p> <p>עבודה מול:</p> <ul style="list-style-type: none"> • משטרה • מד"א • כבאות <p>תחקור אירוע</p> <p>ניתוח מקרי טביעה והצלה</p>	
2	<p>תוכנית מומלצת לניהול בטיחות בחופים.</p> <p>ניהול קהל:</p> <ul style="list-style-type: none"> • עומסים • התנהגות מסכנת <p>ספורט ימי: הפרדה בין מתרחצים לכלי שיט</p> <p>אירועים מיוחדים (פסטיבלים, עומסים חריגים)</p>	
2	<p><u>בטיחות תשתיות ומתקנים</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • שבילים, מדרגות וגישה לחוף • גידור אזורים מסוכנים <p>מתקנים</p> <p>מלתחות, שירותים, תחנות הצלה</p>	

ש"א	פירוט	נושא ההכשרה
	מניעת החלקה ונפילות	
2	שילוט, סימון והכוונת קהל סוגי שילוט: חוף מוכרז. חוף אסור לרחצה, חוף לא מוכרז עקרונות: רב-לשוניות נראות ועמידות (UV, מליחות, רוח) פריסת שילוט: כניסות, אזורים מסוכנים, שוברי גלים	
4	סדנאות ותרגול סדנה יישומית לבניית מטריצת סיכונים אמיתית לחוף קיים תרגול סימולציות אירוע (table-top exercise)	
4	שימוש בטכנולוגיה: <ul style="list-style-type: none"> • רחפנים • מצלמות חוף • מערכות התרעה ניתוח נתוני אירועים (Data-driven safety) תכנון חוף בטוח (Safety by Design) ניהול חופים ללא סטטוס חופי הרחצה כיחידה כלכלית עסקית	נושאים מתקדמים
4	סוגי ביטוחים: <ul style="list-style-type: none"> • צד ג' • חבות מעבידים תיעוד אירועים לצרכים משפטיים תיאור אירועים מיוחדים שהיו והפקת לקחים. הערכות לתביעות משפטיות שבדרך וניהול תביעות	ביטוח וניהול סיכונים משפטי
16	חופי הים התיכון, חופי הכנרת	סיוורים לאורך חופי ישראל
100		סה"כ

בכבוד רב.,

דוד לבקוביץ

מנהל ביה"ס